

lhůty Šu 933 obč. zák. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Podle Šu 1167 obč. zák. může objednatel, má-li dílo podstatné vady, které je činí nepotřebným, neb odporují výslovnému ujednání, buď od smlouvy ustoupiti, nebo žádati opravu nebo přiměřenou slevu na platu. Práva ustoupiti od smlouvy nemohl již žalobce v tomto případě použiti, když vady byly objeveny, až když záclonky z příze byly utkány a dodány a smluvená odměna za vykonanou práci byla zaplacená, tedy až po oboustranném splnění smlouvy. Ani opravy vad nemohl se žalobce domáhati, když je nesporno, že odstranění jich bylo technicky neproveditelné, a snížení úplaty proto ne, poněvadž je nesporno, že žalobce záclonek vůbec nemohl použiti a poněvadž tudíž byly proň bezcennými. Žalobce byl oprávněn podle poslední věty Šu 1167 obč. zák., odkazující na všeobecné předpisy o správě (»jinak platí předpisy o správě při úplatných smlouvách vůbec«), tedy zřejmě také na ustanovení Šu 932 první odstavec poslední věta obč. zák. (materialie ke III. dílčí novele str. 364), domáhati se na dodateli díla náhrady zaviněné škody podle všeobecných předpisů XXX. hlavy obč. zák. (materialie ke III. dílčí novele str. 296). Tento nárok nemá již povahy nároku ze správy, nýbrž ze zaviněné škody (Krainz-Ehrenzweig System II. díl str. 208) a nezaniká projitím propadné šestiměsíční lhůty Šu 933 obč. zák., nýbrž ohledně něho platí tříletá promlčecí lhůta v Šu 1489 obč. zák. Žalobce musí ovšem podle všeobecných předpisů o náhradě škody prokázati, že se druhá strana dopustila protiprávního jednání neb opomenutí, že žadateli vznikla škoda a že je příčinná souvislost mezi touto škodou a protiprávním jednáním neb opomenutím druhé strany. Všechny tyto podmínky úspěšného uplatňování žalobního nároku z náhrady škody jsou splněny. Odvolací soud postrádá tu zavinění. Nesporno je, že žalovaná firma zhotovila záclonky vadně, že zhotovení jich nevěnovala potřebné a povinné péče. Žalovaná firma jest mechanická tkalcovna a byla povinna vynaložiti píli a péči při utkávání záclonek a jest práva za škodu z nedbalosti dle Šu 1299 obč. zák. žalobci, jenž její odborné znalosti předpokládal. Nesporno jest, že žalobci bylo následkem dodání vadných záclonek znemožněno, ucházeti se o státní dodávky a že nemohl tyto záclonky vystaviti na podzimním vzorkovém veletrhu, čímž mu vznikla škoda, jejíž výše 2.500 Kč jest rovněž nesporna. Neprávem dovolává se odvolací soud rozhodnutí čís. 4442 sb. n. s., neboť rozhodnutí tomu jest základem jiný skutkový děj, dle něhož bylo se domáháno náhrady škody z opozděného napravení vytýkané vady.

Čís. 6531.

Předpis Šu 233 obč. zák. platí i pro nezletilce pod otcovskou mocí. Schválení opatrovnického soudu musí býti uděleno výslovně písemným

odůvodněným výměrem. Nelze je spatřovati v tom, že bylo napotom uděleno zmocnění ku sporu z neschváleného právního jednání.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1926, Rv I 1176/26.)

Otec nezletilé zapůjčil její matce 10.000 Kč bez svolení opatrovníckého soudu. Žalobč, již domáhala se nezletilá se svolením opatrovníckého soudu otcovským opatrovníkem na matce vrácení zapůjčených 10.000 Kč, o b a n i ž š í s o u d y vyhověly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Pokud jde o právní posouzení věci, vytýká odvolatelka, že prvý soud směřuje náležitosti práva procesuálního s náležitostmi práva hmotného, dovozuje ze zmocnění soudu opatrovníckého k vedení sporu i schválení zápůjčky tímto soudem. Soud prvý však obě náležitosti správně rozlišuje. Zjistil, že soud opatrovnícký dal otcovskému opatrovníku zmocnění k vedení sporu, čímž vyhověno bylo předpisu § 6 c. ř. s. Z tohoto zmocnění usuzuje prvý soud dále, že opatrovnícký soud ujednání otcovského opatrovníka se žalovanou ohledně poskytnuté zápůjčky také schválil, poněvadž kdyby tak byl neučinil, nemohl dáti svolení k vymáhání zápůjčky a dovozuje, že tím splněny byly i náležitosti práva hmotného (§§ 865, 243, 244 obč. zák.). S názorem tím odvolací soud souhlasí, neboť schválení smlouvy soudem opatrovníckým státi se může i později, dodatečně, neboť zákon nikde nenařizuje (§ 185—189 nesp. říz.), že ku každé smlouvě nezletilce musí býti předem vyžádáno opatrovnícké schválení. Než i kdyby smlouva, o níž se jedná, pro nedostatek schválení byla neplatná, neměnilo by to nic na závazku žalované, neboť by tu nastal případ Šu 877 obč. zák., dle něhož každá strana to, co na základě neplatné smlouvy obdržela, je povinna vrátiti. Žalobce domáhá se také vrácení a soud opatrovnícký také dal svolení k vedení sporu o vrácení 10.000 Kč. Musila by tedy žalovaná i z tohoto důvodu vymáhaný peníz vrátiti.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Podstatnou námitkou, kterou žalovaná vznesla proti žalobnímu nároku, bylo, že zápůjčková smlouva nemohla se uskutečniti po zákonu, poněvadž uzavření takové smlouvy podléhalo podle §§ 152 a 233 obč. zák. schválení opatrovníckého soudu, tedy že se takového schválení soudního postrádající smlouva příčila zákonnému zákazu a byla podle Šu 879 prvý odstavec obč. zák. nicotná. Nejvyšší soud zastává ve své judikatuře důsledně názor, již staré judikatuře vídeňské běžný (srovn. Glaser-Unger XV. svazek z roku 1880 č. 6642), že předpis Šu 233 obč. zák. platí i pro nezletilce pod otcovskou mocí. Činilo-li celé jmění nezletilé, jak bylo zjištěno, 33.000 Kč, a bylo-li z tohoto jmění otcem dítěte jeho matce zapůjčeno 10.000 Kč, tedy skoro jedna třetina celého jeho majetku a nakládal-li otec bez svolení opatrovníckého soudu s tímto jměním jako se svým vlastním, nelze pochybovati, že uzavření smlouvy zápůjčkové nenáleží k řádnému hospodaření, že jde o věc zvláštní důle-

žitosti, která se bez soudního schválení nemůže uskutečnit. Nesejde na tom, že novelisovaný § 152 obč. zák. (§ 2 třetí dílčí novely) jmenuje výslovně jen §§ 246—248 obč. zák., neboť přes to je i novým doslovem tohoto předpisu jasně řečeno, že nezletilé děti v otcovské moci rovnají se ve příčině jimi převzatých závazků poručencům, jak to plyne také z ustanovení §u 149 obč. zák. Citací §§ 246—248 obč. zák. vytkl zákon jedině výjimku ve příčině řečených nezletilců, pokud šlo o smlouvu služební. Odvolací soud však míní, že se sporné smlouvě zápůjčkové dostalo opatrovnického schválení tím, že opatrovnický soud zmocnil otcovského opatrovníka ku zahájení a provedení této rozepře podle §u 6 c. ř. s., z čehož nižší soudy usuzují, že tím opatrovnický soud schválil také dodatečně uzavření zápůjčkové smlouvy, poněvadž, kdyby tak nebyl učinil, nemohl by svoliti ku vymáhání zápůjčky, k čemuž odvolací soud připojuje, že schválení smlouvy opatrovnickým soudem může se státi i později, an zákon nenařizuje (§§ 185—189 nesp. říz.), že ku každé smlouvě nezletilcově musí býti napřed vyžádáno opatrovnické schválení. Dovolatelka právem spatřuje v tomto právním názoru druhé stolice dovolací důvod čís. 4 §u 503 c. ř. s. Podle §u 187 nesp. říz. musí výměry, kterými se schvalují (§§ 233, 282 obč. zák.) jednání, nebo smlouvy ujednané za nezletilce, jak u sborových, tak i u okresních soudů vždy býti vyhotoveny písemně, a musí býti důvody, které přiměly soud k tomu, by schválil, třebaš není nutným, je oznámiti stranám, přece připojeny k osnově výměru. Podle §u 11 nesp. říz. počítá se čtrnáctidenní lhůta stížnostní do těchto výměrů ode dne doručení písemného jich vyhotovení, ústní prohlášení usnesení nemá právního účinku, nelze proto čítati lhůtu ke stížnosti ode dne protokolárního prohlášení (sb. n. s. čís. 3810). Bylo na žalobkyni, by prokázala, že se smlouva o zápůjčku uskutečnila tímto zákonným způsobem, toho však nejenom nedokázala, nýbrž toho ani netvrdila. Z toho plyne, že schválení opatrovnického soudu nemůže býti nahrazeno činy konkludentními, že nemůže býti mlčky obsaženo v tom, že opatrovnický soud svolil podle §u 6 c. ř. s. ku provedení této rozepře, neboť to je svolení procesně právní na rozdíl od hmotně právního schválení podle §u 187 nesp. říz., jež obojí nelze ztotožňovati. Poněvadž se žalobkyní tvrzená smlouva, ze které jedině bylo žalováno, neuskutečnila po zákonu, poněvadž nebylo žalováno z důvodu §§ 877 a 1431 obč. zák., pokud se týče, žaloba nebyla na tento právní důvod změněna, žalobní nárok svým právním důvodem není po právu a proto bylo důvodnému dovolání vyhověti a změnou napadeného rozsudku rozhodnouti o žalobním žádání zamítavě.

Čís. 6532.

Zavázal-li se pachtýř před vydáním záborového zákona propachtovateli, že po ukončení pachtu vrátí pachtovaný dvůr ve stavu, v jakém ho převzal, vztahuje se tento jeho závazek na všechny případy zrušení pachtovního poměru, tedy i na předčasné zrušení pachtu převzetím dvora